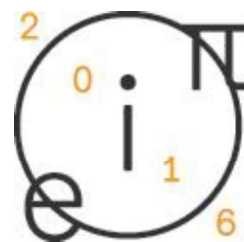

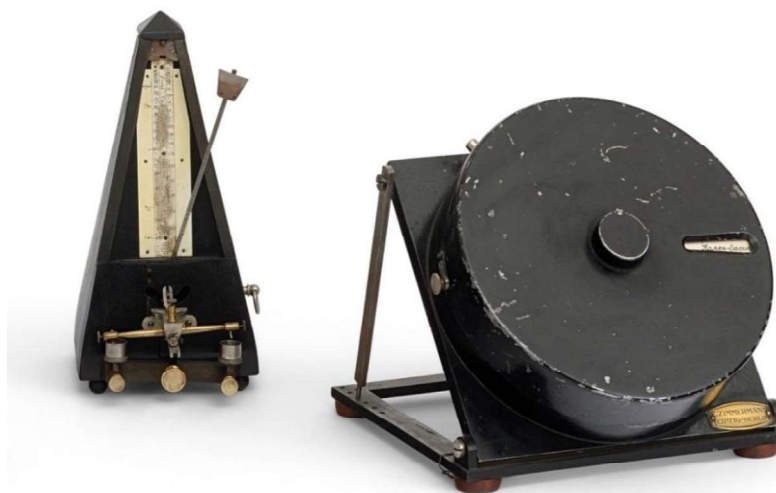
XXII NAUČNI SKUP

EMPIRIJSKA ISTRAŽIVANJA U PSIHOLOGIJI

18 – 20. MART, 2016.

FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

INSTITUT ZA PSIHOLOGIJU
LABORATORIJA ZA EKSPERIMENTALNU PSIHOLOGIJU
FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

NEUTRALNA TAČKA U ISPITIVANJU EFEKTA GRAMATIČKOG KONTEKSTA NA OBRADU FLEKTIVNIH OBLIKA U SRPSKOM JEZIKU

Marko Perić

Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Tamara Popović

Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Kristina Mojović

Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Sara Bogdanović

Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Aleksandar Kostić

Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

U zadacima primovanja u kojima se ispituje efekat konteksta (prima) na obradu reči mete efekti facilitacije i inhibicije određuju se u odnosu na neutralnu tačku (neutral prime) koja se najčešće sastoji od nekoliko krstića ili pluseva (xxx, +++) i za koje se pretpostavlja da ni na koji način ne utiču na obradu reči mete. Najveći broj istraživanja u kojima je ispitan efekat konteksta na obradu reči mete izveden je u okviru semantičke ili asocijativne povezanosti dve reči. Dobijeni nalazi su u velikoj meri nekonzistentni jer se pokazalo da u nekim slučajevima dolazi do produženog vremena reagovanja na reč metu ukoliko se neutralna tačka sastoji od neleksičkog materijala (xxx, ili +++) , što čini procene efekta facilitacije i inhibicije nepouzdanim. Za razliku od semantičke ili asocijativne povezanosti dve reči kod kojih je status nekongruentnog konteksta nedovoljno jasno određen, pa samim tim i efekat inhibicije nema jasno određen status, u gramatičkoj vezi dve reči kongruentan i nekongruentan kontekst jasno su određeni gramatičkim pravilima slaganja, iz čega bi trebalo da slede efekti facilitacije i inhibicije koji se određuju u odnosu na neutralnu tačku (neutralni kontekst). Izvedena su tri eksperimenta sa zadatkom leksičke odluke u kojima su imenicama muškog roda, prikazanim u dva flektivna oblika (nastavak *-u* i nastavak *-om*), prethodili gramatički kongruentan i nekongruentan pridevski kontekst i neutralan kontekst u trajanju od 500 ms. U prvom eksperimentu neutralan kontekst se sastojao od nekoliko zvezdica (***) , u drugom ogledu je kontekst bio podvučen, tako da se neutralan kontekst sastojao samo od crte, dok se u trećem ogledu stimulus prim pojavio u okviru /PRIM/, a zatim bi se na istom ekranu *prostorno pomerena* pojavila meta /META/. U prva dva eksperimenta dobijena je statistički značajna razlika (oko 60 ms) između neutralne i nekongruentne situacije ($p < 0.001$), dok je u trećem ogledu ova razlika iznosila 8ms i nije statistički značajna. Rezultati prikazanih eksperimenata problematizuju status neutralne tačke u ogledima sa gramatičkim

primovanjem, a samim tim i status inhibicije u situaciji kada flektivnom obliku prethodi nekogruentan gramatički kontekst.

Ključne reči: gramatičko primovanje, neutralna situacija, flektivna morfologija

INFERENCES WITH COMPLEX CONDITIONALS: THE EFFECT ON ACCURACY AND METACOGNITIVE ASSESSMENTS

Pavle Valerjev

Odjel za psihologiju, Sveučilište u Zadru
valerjev@unizd.hr

Marin Dujmović

Odjel za psihologiju, Sveučilište u Zadru

The classic one-model Modus Ponens (MP) conclusion is more accurate, faster and easier than the multi-model Modus Tollens (MT) conclusion. Usual metacognitive assessment used in inference tasks is the judgment of confidence. The confidence judgment for provided answers can vary in accordance with the inference accuracy. And yet, judgment confidence also depends on the uniformity of conclusions among participants, otherwise known as consensuality. The aim of this research was to investigate what kind of effects conclusions with complex conditionals which include conjunctions and disjunctions (if A and B, then C; if A or B, then C) would have on inference and metacognitive assessments. In pre-study participants ($N = 19$) provided conclusions to the premises. The analysis of their answers indicated a difference in the level of consensuality for these two types of conditionals. According to this, higher metacognitive assessments are expected for the conjunctive conditionals. The main experiment included 30 participants. The design of the experiment was $2 \times 2 \times 2$, for which the factors of the type of conclusion (MP-MT), the validity of the conclusion (valid-invalid) and the type of conditional (a conditional which includes either a conjunction or a disjunction) were manipulated. Each participant completed a total of 64 tasks. Two premises were presented on the screen and then the conclusion followed. Participants' task was to verify the conclusion as quickly and correctly as possible, and after this to evaluate the confidence of their answers (from random guessing to complete confidence). The participants reacted faster to MPs compared to MTs (1629ms and 2518ms), to valid compared to non-valid conclusions (2043ms and 2499ms), and for tasks that included conjunctions compared to those that included disjunctions (1982ms and 2589ms). The results show the significant effect of conclusion type and the conditional type on the response time ($F(1, 29)$

CIP - Katalogizacija u publikaciji

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

NAUČNI skup Empirijska istraživanja u psihologiji (22 ; 2016 ; Beograd)

[Knjiga rezimea] / XXII naučni skup Empirijska istraživanja u psihologiji,

18-20. mart 2016, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu ; [organizatori]

Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju. - 1. izd. -

Beograd : Filozofski fakultet, 2015. - 165 str.

Kor. nasl. - Rezimei na srp. i engl. jeziku – elektronsko izdanje.

ISBN 978-86-6427-027-4

1. Institut za psihologiju (Beograd)

2. Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju (Beograd)

a) Psihologija - Empirijska istraživanja - Apstrakti